

Spis treści

WSTĘP	9
ROZDZIAŁ 1. OD TEOLOGII DO POLITYKI. EWOLUCJA KATEGORII WOLI POWSZECHNEJ	23
Od św. Pawła do Denisa Diderota	26
Blaise Pascal	29
Nicolas Malebranche	31
Jacques Benigne Bossuet, François Fénelon, Pierre Bayle ...	39
Charles de Montesquieu	45
Denis Diderot	51
Wola powszechna w myśli Jeana Jacques'a Rousseau	55
Wola powszechna. Definicja i interpretacje	60
Wola powszechna a prawo naturalne	77
Wola powszechna a wola wszystkich	91
Dwie wizje wspólnoty	96
Królestwo woli powszechnej, czyli jak powstają wspólnoty idealne	102
Podsumowanie	120
ROZDZIAŁ 2. WSPÓLNOTA W PERSPEKTYWIE IDEALIZMU	123
Poza abstrakcjami rozumu	135
Odrzucenie aprioryzmu	138
Przeciw indywidualizmowi. Teorie pierwszego rzutu oka	141
Przeciw kontraktualizmowi i nowożytnemu jusnaturalizmowi	153
Społeczne źródła tożsamości. W stronę kontekstualizmu	165
Moje miejsce i jego obowiązki (Francis Herbert Bradley)	168
Wspólnota idei (Bernard Bosanquet)	173
Obowiązki moralne a zobowiązania prawne (Thomas Hill Green)	181
Teleologizm, historycyzm, ideał moralny. W stronę obiektywizmu wartości	186
Ideał moralny	189
Teleologizm, historycyzm. Moralne cele wspólnoty i ludzkości	194

„Obowiązki obywatelstwa” (Bernard Bosanquet a Francis Herbert Bradley)	201
Podsumowanie	211
ROZDZIAŁ 3. IDEALISTYCZNE UJĘCIA WOLI POWSZECHNEJ	215
Przełomowość i ograniczenia myśli Jeana Jacques’a Rousseau	220
Od utopii atomizmu do utopii wspólnoty	221
Antyczne intencje, nowożytne porażki	229
Wola powszechna jako...	234
...wola uniwersalna (Francis Herbert Bradley).....	235
...zbiór nadziei i lęków (Thomas Hill Green).....	241
...system idei (Bernard Bosanquet).....	252
Dalsze losy idealistycznej koncepcji woli powszechnej	264
Krytyka. Spór o metafizyczną teorię państwa	264
Kontynuacja. John Henry Muirhead, Hector James Wright Hetherington, Leonard Trelavny Hobhouse, John Atkinson Hobson.....	280
Podsumowanie.....	288
ROZDZIAŁ 4. IDEALIZM, WOLA POWSZECHNA I SPÓR	
LIBERALNO-KOMUNITARYSTYCZNY	293
Indywidualizm we współczesnej filozofii politycznej	293
Indywidualizm(y) i doktryny polityczne	296
Indywidualizm w tradycji liberalnej	304
Perspektywa wspólnotowa	308
Dialogiczny charakter rzeczywistości. Uznanie społeczne	312
Teleologiczny wymiar egzystencji	318
Krytyka jaźni nieuwarunkowanej. Rządy praw <i>versus</i> rządy	
dobra wspólnego	323
Sfery sprawiedliwości	328
Liberalny komunitaryzm	331
Czy idealizm jest liberalno-komunitarystyczny?	351
Idealistyczna teoria prawa	357
Uznaniowy charakter prawa	360
Dobro wspólne	368
Wolność negatywna – wolność pozytywna. Prawo	
negatywne – prawo pozytywne	372
Dalsze losy idealistycznej teorii prawa	378
Wyznaczniki liberalnego komunitaryzmu idealistów	383
Teleologizm	383
Metafizyczne ugruntowanie polityki	385
Kontekstualizm etyczno-polityczny	387

SPIS TREŚCI	7
Między relatywizmem a uniwersalizmem	389
Krytyka koncepcji wolności negatywnej	391
Indywidualizm	395
Podsumowanie	398
ZAKOŃCZENIE	401
BIBLIOGRAFIA	407
SUMMARY. THE GENERAL WILL IN POLITICAL PHILOSOPHY	449
INDEKS OSOBOWY	455